

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

„Inwestycje amerykańskie w polskim sektorze rolno-spożywczym w warunkach światowych procesów liberalizacyjnych”

Głównym celem rozprawy doktorskiej była ocena napływu amerykańskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych do polskiego sektora rolno-spożywczego, w dobie postępujących światowych procesów liberalizacyjnych. Biorąc pod uwagę ilość zainwestowanego kapitału w poszczególne branże amerykańscy inwestorzy pozostają strategicznymi partnerami dla Polski. Pomimo, że przedsiębiorstwa z sektora rolno-spożywczego z udziałem kapitału amerykańskiego nie stanowią dominującej grupy przedsiębiorstw w Polsce, to dysponują relatywnie dużymi zasobami kapitałowymi, stanowią ważną grupę pracodawców i inwestorów. Sektor rolno-spożywczy ulega procesowi internacjonalizacji. Obecnie jednym z przejawów tego procesu są zaawansowane formy umiędzynarodowienia: wspólne przedsięwzięcia z partnerem zagranicznym, przejęcia i fuzje w skali międzynarodowej, czy też organizowanie nowych przedsiębiorstw za granicą od podstaw. Znaczenie inwestycji zagranicznych dla wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki w wymiarze narodowym i regionalnym jest szczególnie istotne. Kapitał zagraniczny w znacznym stopniu uzupełnia niedobory kapitałowe polskiej gospodarki, oraz sprzyja wzrostowi jej efektywności i konkurencyjności.

Analiza inwestycji amerykańskich dokonywanych w polskim sektorze rolno-spożywczym w warunkach światowych procesów liberalizacyjnych pozwoliła na zrealizowanie celu pracy oraz zweryfikowanie postawionych hipotez. Dała również podstawy do wyciągnięcia wniosków i sformułowania opinii dotyczących określonych problemów badawczych. Uzyskane wyniki pozwoliły stwierdzić, że w warunkach globalizacji i otwartego rynku, liberalizacja handlu jest czynnikiem zdecydowanie stymulującym napływ amerykańskich inwestycji. Można wskazać w takim przypadku na uzyskanie pełnego dostępu przez inwestorów amerykańskich do rynku polskiego w zakresie możliwości dokonywania inwestycji, dzięki liberalizacji przepływów kapitałowych. Ponadto włączenie Polski w strukturę Unii Europejskiej wywołało zmiany prawne, ekonomiczne, oraz organizacyjne związane z funkcjonowaniem sektora rolno-spożywczego.

Wyniki analizy wskazują, że poziom kapitału zagranicznego ogółem zmniejszył się w analizowanym okresie. W przypadku inwestycji amerykańskich w sektorze rolno-spożywczym można zauważyć odwrotną tendencję, otóż poziom kapitału amerykańskiego zwiększał się z roku na rok w analizowanym okresie. Można wskazać w takim przypadku

na skuteczność obecnej strategii gospodarczej Polski. Stabilność otoczenia biznesowego w Polsce, atrakcyjność regionu Europy Środkowo-Wschodniej, członkostwo w wielu organizacjach międzynarodowych w połączeniu z pozytywnymi prognozami gospodarczymi stanowi gwarancje dobrze ulokowanej inwestycji.

Procesy globalizacyjne i liberalizacyjne sprawiają, że polski sektor rolno-spożywczy staje się częścią otwartego, ogólnosiwiatowego układu gospodarczego. W skali świata spada rola tradycyjnych czynników konkurencji opartych na kosztach i kapitale, a rośnie znaczenie czynników o charakterze jakościowym wynikających z wdrażania szeroko rozumianych innowacji. Coraz częściej inwestycje opierają się o najnowsze technologie, i to w Polsce znajdują swoje pierwsze zastosowanie.

Porównując wyniki badań przedsiębiorstw amerykańskich z sektora rolno-spożywczego, odnotowano, iż inwestycje typu greenfield dominują w zakresie zainwestowanego kapitału, utworzonych miejsc pracy oraz ogólnej liczby występujących inwestycji. Z przeprowadzonej w pracy analizy podmiotów amerykańskich, wynika że firmy produkujące żywność nie tylko inwestują w coraz bardziej nowoczesne linie technologiczne, ale i rozbudowują zakłady o centra badawczo-rozwojowe, dzięki którym możliwe jest rozszerzenie oferty o nowe produkty oraz zwiększenie eksportu i liczby partnerów biznesowych. Wysoki poziom technologiczny przetwórstwa żywności sprawia, że polski przemysł spożywczy jest uważany za jeden z najnowocześniejszych w Unii Europejskiej.

Słowa kluczowe - sektor rolno-spożywczy, BIZ, liberalizacja, greenfield, brownfield, SSE